Dosarul: nr.2r-397/24(2-23185210-02-2r-31012024)
Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător - C. Panfil

D E C I Z I E

28 martie 2024 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Anatol Pahopol
Judecătorii: Ruxanda Pulbere și Dorin Dulghieru

examinând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de OCN ”*****” SRL împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27.12.2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de OCN ”*****” SRL împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei, -

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

1. La data de 20.12.2023, OCN ”*****” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27.12.2023, s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată depusă de OCN ”*****” SRL împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei, în temeiul art.170 alin.(1) lit.a) CPC.
3. La data de 18.01.2024, OCN ”*****” SRL a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27.12.2023, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii recurate cu remiterea cauzei la rejudecare.

Argumentele părților:

4. În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat că, prin încheierea contestată a fost restituită acțiunea pe motivul nerespectării căii prealabile, considerând încheierea primei instanțe neîntemeiată și pasibilă casării.
5. Indică că, în temeiul modificărilor operate în redacția actuală a Codului civil din 01 martie 2019, a fost exclusă instituţia punerii în întârziere al debitorului în situația în care părțile potrivit contractului, au stabilit termenul de scadență al obligației.

6. Prin urmare, în circumstanțele respective odată ce dintre părți a fost prevăzută data exactă al executării a unei obligații corelative de către debitor, instituția punerii în întârziere al acestuia se aplică de drept, respectiv din această dată încep a se calcula dobânzile de întârziere, precum și termenul de prescripție.
7. Respectiv, din moment ce potrivit contractului de credit nebancar nr.088334939 din 21.07.2023 semnat între OCN ”*****” SRL şi *****, a fost stabilit termenul de scadență, contractul fiind prevăzut pe o perioadă de 18 luni cu achitarea a câte 1360 lei rata lunară, din moment ce s-a constatat o neexecutare din partea debitorului, fapta dată conferă creditorului dreptul de a solicita încasarea sumelor datorate pe cale judiciară, fără a fi necesară respectarea procedurii prealabile, atât timp cât obligativitatea acesteia a fost exclusă în temeiul legii, or, în temeiul art.170 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, una dintre condiții este faptul ca respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului să fie prevăzută de lege, ceea ce nu se atestă în prezenta cauză.
8. Remarcă că, OCN ”*****” SRL a expediat în adresa ***** somația de plată din 29.09.2023, fapt confirmat prin probele anexate la dosar.
9. Mai mult ca atât în somație este indicat clar că, reclamantul informează pîrîtul că, daca nu achită datoria restantă în termen de 30 zile din momentul transmiterii somaţiei, OCN ”*****” SRL va rezoluționa contractul de credit, în temeiul art.864 alin.(2) și (4), coroborat cu art.1248 si art.1769 din Codul civil și va depune o acțiune în instanţa de judecată/arbitraj, prin care va solicita încasarea silită a datoriei restante și a sumei rămase a creditului cu costurile aferente, inclusiv, dobânzi de întârziere si/sau penalități calculate, precum și recuperarea cheltuielilor de judecată efectiv suportate de către OCN ”*****” SRL.
10. Astfel, din materialele dosarului rezultă clar că OCN ”*****” SRL a respectat procedura prealabilă și a încercat soluționarea amiabilă a litigiului.
11. Consideră că, instanța de fond a făcut o constatare greșită cu privire la faptul că reclamantul la depunerea cererii nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară în modul prevăzut de lege, dat fiind faptul că în speţă, legea nu impune obligativitatea soluționării litigiului pe cale prealabilă, or, părțile au prevăzut expres termenul executării obligațiilor contractuale, cu atât mai mult că OCN ”*****” SRL a respectat suplimentar şi procedura de soluționarea amiabilă a litigiului.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

12. În conformitate cu prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.
13. La caz, Colegiul civil reține că, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27.12.2023, a fost expediată părților la data 28.12.2023, conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc /f.d.28/, contestată cu recurs la data de

18.01.2024, iar în astfel de condiții, în lipsa altor mențiuni privind data comunicării actului judecătoresc contestat în speță, Colegiul civil constată că recursul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

14. Analizând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil al Curţii de Apel Chișinău consideră recursul pasibil admiterii cu casarea integrală a încheierii contestate, pe motivul încălcării normelor de drept procedural, cu restituirea cauzei la rejudecare, reieșind din următoarele considerente.

15. În acord cu prevederile art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

16. În conformitate cu prevederile art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

17. Potrivit art.427 lit.b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

18. Potrivit dispozițiilor art.432 alin.(1) și (2) CPC, părțile şi alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

19. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

20. Potrivit art.170 alin.(1) lit.a) Codul de procedură civilă, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluţionare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de cauze sau de contractul părţilor.

21. La caz, Colegiul civil notează că, la data de 21.07.2023, între OCN ”*****” SRL și ***** a fost încheiat contractul de credit nebancar nr.088334939, potrivit căruia OCN ”*****” SRL a acordat pârâtului ***** un împrumut în mărime de 24483, care urma să fie rambursat în 18 rate a câte 1360 lei lunar, începând cu data de 21.08.20253 (f.d.3-5).

22. Pe motivul neonorării obligațiunilor contractuale, la data de 29.09.2023, reclamantul OCN ”*****” SRL a expediat notificare în adresa pârâtului *****, prin care a solicitat restituirea datoriei restante la momentul prezentei somații în

mărime de 3101, 81 lei, inclusiv costuri generate de întârzierea admisă (f.d.20).
23. Totodată, prin notificare creditorul l-a informat pe debitor că, în caz contrar, în termen de 30 zile din momentul transmiterii prezentei somaţii, OCN ”*****” SRL va rezoluționa contractul de credit, în temeiul art.864 alin.(2) și (4), coroborat cu art.1248 si art.1769 din Codul civil și va depune o acțiune în instanţa de judecată/arbitraj, prin care va solicita încasarea silită a datoriei restante și a sumei rămase a creditului cu costurile aferente, inclusiv, dobânzi de întârziere si/sau penalități calculate, precum și recuperarea cheltuielilor de judecată efectiv suportate de către OCN ”*****” SRL.
24. La data de 20.12.2023, OCN ”*****” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei în mărime de 25109,56 lei.
25. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27.12.2023, s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată depusă de OCN ”*****” SRL împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei, în temeiul art.170 alin.(1) lit.a) CPC.
26. Colegiul civil reține că, prima instanță și-a motivat soluția privind restituirea cererii de chemare în judecată, pe motiv că reclamantul nu a respectat procedura prealabilă de soluționare a litigiului pe cale amiabilă, or, din cererea de chemare în judecată rezultă că reclamantul solicită încasarea de la pârât a datoriei în mărime de 25109,56 lei, pe când din conținutul somației prezentate rezultă că se solicită încasarea sumei de 3101,81 lei
27. Astfel, Colegiul civil consideră greșită concluzia primei instanțe în sensul restituirii cererii de chemare în judecată depusă de OCN ”*****” SRL împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei, în temeiul art.170 alin.(1), lit.a) CPC, or, în speță a fost respectată procedura prealabilă.
28. Colegiul constată că, la caz, recurentul/reclamat a somat debitorul despre necesitatea achitării sumei restante la data emiterii prezentei somații, în mărime de 3101,81 lei, inclusiv costuri generate de întârzierea admisă, iar în caz contrar, în termen de 30 zile din momentul transmiterii prezentei somaţii, OCN ”*****” SRL va rezoluționa contractul de credit, în temeiul art.864 alin.(2) și (4), coroborat cu art.1248 si art.1769 din Codul civil și va depune o acțiune în instanţa de judecată/arbitraj, prin care va solicita încasarea silită a datoriei restante și a sumei rămase a creditului cu costurile aferente, inclusiv, dobânzi de întârziere si/sau penalități calculate, precum și recuperarea cheltuielilor de judecată efectiv suportate de către OCN ”*****” SRL.
29. Astfel, Colegiul menționează că, la data de 20.12.2023, OCN ”*****” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei restante la credit în mărime de 4080, penalitatea în mărime de 626,56 și suma ratelor rămase, dar neachitate în mărime de 204032 lei, în total

suma de 25109,56 lei.
30. În aceste circumstanțe, Colegiul civil subliniază că, prima instanță eronat a restituit cererea de chemare în judecată în temeiul art.170 alin.(1) lit.a) CPC, or, în speța dată a fost respectată procedura de soluționare prealabilă a pricinii.
31. Așadar, în speță Colegiul civil reține că, instanța de fond eronat a conchis în privința restituirii cererii de chemare în judecată din speță pe motivul neexercitării căii prealabile, procedeu care în final a dus la lezarea accesului liber la justiție şi dreptul la un proces echitabil, garantat prin art.20 din Constituția Republicii Moldova, cît şi prin art.6 CEDO.
32. Reţinând obligația instanţei de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituție şi practica internațională, Colegiul constată că legislația națională instituie posibilitatea restituirii cererii de chemare în judecată doar în cazurile expres prevăzute în textul normei citate şi, respectiv, nu este în drept de a aplica această sancțiune procedurală în cazul neîntrunirii cumulative a tuturor temeiurilor stabilite de Legea procedurală.
33. Colegiul reiterează că potrivit principiului preeminenței dreptului, condiție *sine qua non* a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenție, pricinile civile se soluționează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art.12 CPC. Or, admiterea de către instanță a altor principii de soluționare a pricinilor civile decît cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanților la proces, art.art.9, 20, 22, 26 CPC.
34. Prin prisma acestor raționamente, ținând cont de faptul că, cererea de recurs este întemeiată, iar erorile comise de către instanța de fond nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea recurată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță, același complet de judecată, la etapa de primire a cererii.
35. În conformitate cu prevederile art.427 lit.b), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ, -

D E C I D E:

Se admite recursul declarat OCN ”*****” SRL.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27.12.2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de OCN ”*****” SRL împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță și în același complet de judecată, la etapa de primire a cererii.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
Judecătorul Anatol Pahopol

Judecătorii: Ruxanda Pulbere

Dorin Dulghieru